

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalované, vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 31/2026, o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem,

t a k t o :

- I. Žalobci **se přiznává** osvobození od soudního poplatku za návrh na přikázání věci soudu jinému než místně příslušnému.
- II. K projednání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 31/2026 **je příslušný** Krajský soud v Ústí nad Labem.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou nejprve u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci domáhá ochrany proti nečinnosti žalované v řízení o určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Krajský soud věc usnesením z 31. 3. 2026, č. j. 59 A 15/2026-11, postoupil Městskému soudu v Praze. Žalobce následně doručil krajskému soudu návrh na delegaci ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Žalobce v návrhu odkázal na usnesení NSS z 28. 11. 2025, č. j. Nad 167/2025-58, a z 26. 2. 2026, č. j. Nad 8/2026-66, kterými byly jeho dřívější obdobné věci přikázány Krajskému soudu v Ústí nad Labem, a to z důvodu nutnosti celodenní péče žalobce o matku, kterou nelze zajistit jinak. Žalobce v nynějším návrhu dále uvedl, že od posledního přikázání věci nedošlo ke změně, a to ani ohledně jeho majetkových poměrů, které se nezlepšily. Nadále má vysoké výdaje spojené s péčí o matku, potřebuje jí koupit polohovací postel za 80 000 Kč a zaplacením soudního poplatku by ohrozil výživu vlastní i matky. Dle žalobce by proto soud měl zvážit, zda není možné přiznat mu osvobození od soudních poplatků.

[2] K výzvě městského soudu žalobce 18. 5. 2026 prohlásil, že nedošlo ke změně situace a i nadále celodenně pečuje o matku.

[3] Žalovaná se ve vyjádření k návrhu žalobce pozastavila nad množstvím soudních řízení, která žalobce vede nejen proti ní, s tím, zda by mu znovu mělo být poskytováno dobrodíní osvobození od soudních poplatků nebo přenesení místní příslušnosti na jiný soud. K návrhu samotnému podotkla, že jednou prohlášená delegace neplatí pro neurčitý počet

žádostí i do budoucna. Pokud ale soud důležitý důvod ve smyslu § 9 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále „s. ř. s.“), dovodí, pak dle žalované připadá v úvahu jediné Krajský soud v Ústí nad Labem a v rámci jeho rozvrhu práce jeho pobočka v Liberci (srov. usnesení NSS č. j. Nad 167/2025-58, bod 14).

[4] Městský soud 21. 5. 2026 předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

[5] Nejvyšší správní soud neshledal důvod, aby se odchýlil od svých dřívějších rozhodnutí ohledně obdobných návrhů žalobce. Konkrétně NSS usneseními č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66 nejprve osvobodil žalobce od soudních poplatků pro řízení o návrhu žalobce na přikázání věci soudu jinému než místně příslušnému, v rovině věcné poté rozhodl o přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Dospěl totiž k závěru, že nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku je důležitým důvodem, který odůvodňuje delegaci vhodnou ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. Stejně je na místě postupovat i v této věci.

I. K osvobození od soudních poplatků

[6] Podle položky č. 24 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je návrh na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti zpoplatněn částkou 1 000 Kč.

[7] Shodně jako v dřívějších věcech žalobce požádal i v tomto řízení o osvobození od soudních poplatků. Oproti dřívějším řízením žalobce tentokrát nepředložil vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, avšak uvedl, že jeho poměry se nezměnily (nezlepšily). V řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2026 Nejvyšší správní soud rozhodl 26. 2. 2026, tedy jen před třemi měsíci. V nyní projednávané věci proto ze svého dřívějšího posouzení vycházel.

[8] Konkrétně žalobce v dříve doložených prohlášeních uvedl, že žije v domácnosti se svou matkou, jejich příjem tvoří příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč za péči o matku ve stupni závislosti IV a starobní důchod matky ve výši 14 631 Kč. Žalobce nemá příjem či výnos z majetku, bankovní účet či zůstatek na účtu ani úspory. Má půjčku u věřitele RCV, s.r.o., ve výši 114 393,75 Kč (splácí soudnímu exekutorovi 10 000 Kč měsíčně) a dluh u Ministerstva spravedlnosti ve výši 300 Kč bez nákladů exekuce (cca 7 000 Kč). Oba dluhy jsou exekučně vymáhány. Nájemné v bytě a zálohy na energie činí 3 503,50 Kč. Péče o matku vyžaduje 24hodinovou dostupnost a je finančně náročná. Placená péče je poskytována v rozsahu 9 hodin denně při ceně za 1 hodinu péče 150 Kč. Uvedl také, že plní vyživovací povinnost ve výši 20 000 Kč (viz usnesení č. j. Nad 167/2025-58, bod 5, a usnesení č. j. Nad 8/2026-66, bod 7). K tomu žalobce v nyní projednávané věci doplnil, že potřebuje vynaložit výdaj na polohovací postel ve výši 80 000 Kč.

[9] Dle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.

pokračování

[10] S ohledem na výše uvedené NSS, stejně jako v usneseních č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66, dospěl k závěru, že osobní, majetkové a výdělkové poměry žalobce odůvodňují plné osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., neboť finanční prostředky, které má žalobce měsíčně k dispozici, jsou v podstatě stejné, jako jeho výdaje, ne-li nižší. Osvobodil jej proto od soudního poplatku za návrh na přikázání věci jinému soudu než místně příslušnému (výrok I. tohoto usnesení).

II. K návrhu na přikázání věci jinému soudu

[11] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

[12] Dle § 9 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.

[13] Žalobce svůj návrh odůvodnil tím, že celodenně pečuje o svou matku. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho činnosti známo, že již v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 167/2025 žalobce tuto skutečnost doložil rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci z 13. 10. 2016. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že matka žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb, a proto je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV – plná závislost. Skutečnost, že žalobce pečuje o svoji matku již od roku 2013, potvrzuje novější potvrzení Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci z 5. 11. 2025, které žalobce předložil v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2026. V nyní projednávané věci žalobce prohlásil, že o matku nadále celodenně pečuje.

[14] S ohledem na uvedené NSS, stejně jako v usneseních č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66, dospěl k závěru, že nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku je důležitým důvodem opodstatňujícím delegaci vhodnou podle § 9 odst. 2 s. ř. s. Takový postup odpovídá rozhodovací praxi NSS nejen v případě samotného žalobce v minulosti, ale též v jiných podobných případech (např. usnesení NSS z 22. 6. 2004, č. j. Nad 87/2004-25, v němž byla jedním ze žalobců matka osobně pečující o dvě nezletilé děti, přičemž mladšímu byl necelý rok). Proto NSS z důvodu vhodnosti přikázal věc vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 31/2026 k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Ústí nad Labem (výrok II. tohoto usnesení).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2026

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu